

HOROSKOP

OVEN

Ker o nečem, kar ljudi zelo zanima, ne boste hoteli govoriti, bodo posumili, da vam ne gre najbolje.

BIK

Oddahnili si boste, čeprav dobro veste, da tega ne smete storiti prehitro. Nevarnost še ni mimo.

DVOJČKA

Ne morete iz svoje kože, še naprej najbolj cenite udobje. A lahko se zgodi nekaj, za kar se boste morali potruditi.

RAK

Ne oklevajte preveč, kajti nekdo že preži na vaš plen, utegne vas prehiteti, ko boste najmanj pričakovali.

LEV

Če vam bo šlo vse kot namazano, vas bo razganjalo od sreče, vendar prihranite nekaj zanosu, še ga boste potrebovali.

DEVICA

Za zdaj vam še uspeva zvočenje po toči, a prav dolgo vam ne bo. Škoda je, da ne znate iz svoje kože.

TEHTNICA

Predolgo ste pestovali neke želje, zato se vam zdi skrajni čas, da kakšno tudi uredite. Ne prenačajte se.

ŠKORPIJON

Naj vam ne bo mar besedičenj, ki so se spletla okrog vas. Z delom boste pokazali, koliko veljate.

STRELEC

Vaša neodločnost bo kriva, če vam bodo nekaj speljali pred nosom. Ukrepajte, namesto da se pritožujete.

KOZOROG

Samozavesten nastop vam bo povečal ugled, a ne pri vseh. Nova vloga vam lahko prinese tudi skrbi.

VODNAR

Nekateri menijo, da vam je uspeh preveč zlezal v glavo. Če se ne boste umirili, bodo začeli rovariti.

RIBI

Ker ste zadnje čase bolj občutljivi, gledate z več kritičnosti tudi na ljudi, med katerimi ste se dobro počutili.

KOLEDAR

DANES GODUJETA:

Ernest, Berti

Ime Ernest je nemškega izvora. Nemško ime Ernst, latinizirano Ernestus, Ernestinus, razlagajo s starovisokonemško besedo ernst "resen", tudi "odločen borec".

REKLO ZA DANES:

Gostije praznijo mošnjo in hlev.

ZGODILO SE JE NA DANAŠNJI DAN:

1598 - Rodil se je španski slikar Francisco de Zurbaran, vodilni predstavnik španskega baroka (umrl leta 1664).

1810 - Rodil se je nemški pisatelj Fritz Reuter (umrl leta 1874).

1867 - Rodila se je poljska znanstvenica Marie Curie-Sklodowska (umrla leta 1934). Skupaj z možem Pierrom Curiejem je odkrila prva radioaktivna elementa polonij in radij in postavila temelje moderni znanosti o radioaktivnosti.

1879 - Rodil se je ruski politik Lev Davidovič Trocki. V nosečnosti v Mehiki ga je leta 1940 umoril sovjetski tajni agent.

1913 - ↑ Rodil se je francoski pisatelj Albert Camus (umrl leta 1960), predstavnik francoske eksistencialistične književnosti.

1917 - V Rusiji se je začela oktobarska revolucija.

1992 - V Pragi je umrl češkoslovaški politik Aleksander Dubček, eden nosilcev praške pomladi.

2000 - Umrla je danska kraljica, mati Ingrid (rojena leta 1910).

Solata, solata ... (Kristina Menih)

Sabine Lück pripoveduje. (Kristina Menih)

Reichenau - solatni raj

Pod Unescovo zaščito niso le cerkve in nekdanji samostani na prav nič več meniškem otoku, ampak ves otok

KRISTINA MENIH

Le osem kilometrov loči otoček Reichenau na Bodenskem jezeru od mesta Konstanz, pa se popotniku kljub temu zazdi, da se je znašel v drugem času in povsem drugačem, veliko bolj sproščenem okolju. Sabine Lück živi na tem nemškem otoku, ki ga s kopnim povezuje aleja s cesto in kolesarsko stezo, že deset let. Turistična vodnica poleg nemščine obvlada predvsem angleški jezik in z navdušenjem razlaga zgodovino nekdanjega otoka, zaznamovanega s tako bogato preteklostjo in neokrnjeno naravo, da ga je Unesco zaščitil v celoti. Sabine je podnajemnica. Za kvadratni meter stanovanja plačuje deset evrov mesečno. Poleg mora prišteti še vse obratovalne stroške. Z veseljem bi kupila ali zgradila svojo hišo, vendar tega ne sme. Noben tujec na tem otoku ne more kupiti nepremičnine in celo domačinom je prepovedana novogradnja. Tako edina možnost ostaja poroka. Vendar na tem otoku danes živi le okoli

3500 domačinov - domorodcev v pravem pomenu besede, saj se nekateri ponašajo s tisoč- in večletnimi družinskimi koreninami, zato je tudi ohcet z domačinom dokaj marginalna.

Nekdaj menihi, danes zelenjadarji

Legenda govori o škofu Pirminu, ki naj bi bil leta 724 ustanovil prvi benediktinski samostan in prevzel posest nad 6,5 kilometra dolgim in 2,5 kilometra širokim otokom Reichenau. Že v 10. in 11. stoletju je celotno območje postalo center umetnosti in kulture in vztrajalo vse do 18. stoletja, ko so se zadnji menihi zavezali cule in se podali v izgnanstvo. O minulih omikanih časih še danes med drugim pričajo obnovljene freske v cerkvi sv. Gregorja in tudi številni rokopisi.

Skozi čas so menihi na otoku zgradili več samostanov in kar 30 cerkva, danes pa obstajajo le še tri katoliške hiše Gospodove, vse tri iz obdobja romanike: že omenjena cerkev sv. Gregorja, katedrala sv. Marije in Marka ter cerkev sv. Petra in Pavla, ena cerkev pa je protestantska. Vse tri katoliške se ponašajo vsaka s svojim muzejem in prav tako vse tri so najbolj oblegane ob nedeljah in praznikih, saj se takrat vanje zgrne večina prebivalstva. Da bi vsi odšli k maši, skrbi tudi zakonska določba, po kateri ob nedeljah in praznikih ni dovoljeno ribarjenje in tudi ne delo na zemlji, izvem od Sabine, ki ve povedati še, da je kar 90 odstotkov prebivalcev katolikov. Veliko lepih besed najde tudi za otoško mladino, saj da je dobro vzgojena in brez slabega vpliva, ker na otoku ni niti diskoteke, kaj šele drog ...

Menihe so sicer že zdavnaj zamenjali laiki, a tudi oni prisegajo na posvetni del meniške tradicije, zato še vedno uspešno gojijo zelenjavo, sočivje, sadje in vinsko trto. S tem se na otoku ukvarja preko 100 družin, ki med drugim obdelujejo tudi 20 hektarjev vinogardov. Letno pridelajo zavidljivih 18.000 ton zelenjave in mnogo je konča svojo pot v želodcih turistov v bližnjih in tudi bolj oddaljenih hotelih, gostilnah in bistrojih okoli Bodenskega jezera. Klima je pač idealna za tovrstno pridelavo - in kar ne zraste pod milim nebom, postavijo v steklenjak. A ker je ves otok neke vrste rezervat in ker je zaščiten tudi jezerska voda, njiv ne gnojijo z umetnimi gno-

Ribarnica je dobro založena tudi z dimljenimi ribami. (Kristina Menih)

Vzameš, kar rabiš, in plačaš, kolikor piše. Zakaj bi prodajalec stal poleg, saj ima vendar bolj koristno delo

jili. Celo ptičem v vinogradih se slabo piše, saj jih odganjajo od sladkih grozdov s posebnimi zvočniki.

Kdor ne zna nemško, se lahko obriše pod nosom!

Posebno poglavje je turistični avtobus, ki nas vozi po otoku. Žal je vse povedano le v nemškem jeziku. "Kako to, saj k vam vendar prihajajo tudi tujci? Morali bi nam ponuditi vsaj angleško različico," namignem Sabini. Ona pa mi razloži, da v njihovi turistični organizaciji že nekaj časa razmišljajo o tem in iščejo rešitev. Kajti omenjeni avtobus je v privatni lasti in lastnik nima pravega posluha ... To pa zveni zelo domače, mar ne!?

Ker ravno teče beseda o turizmu, naj zapišem še, da je na tem otoku turizem "od vedno". Prvi turisti so bili namreč romarji, ki so semkaj prihajali vse

od 8. stoletja. Kakorkoli že, domačinom ne gre slabo. Večina se ukvarja s turizmom, saj je otok v poletni sezoni izjemno obljuden, ob tem pa "poljedelci" najdejo še čas za obdelovanje polj in pobiranje pridelkov, ribiči imajo veliko dela z ribarjenjem in predelavo rib - najbolj znani so po soljeni in dimljeni ribi -, mnogi pa se vozijo še v službo v bližnji Konstanz, ali, kot oni rečejo, v Konštanc.

Poznajo pa izjemno zanimiv način prodaje: med sprehajanjem po cestah in stezah, speljanih po istih trasah, kot so nekdanj z roženkrancem v rokah hiteli menihi, stoje pred mnogimi hišami zabožki z zelenjavo naprodaj. Za veliko zeleno z gomoljem vred je treba odšteti evro, za vrečko s stročjim fižolom dva evra, prodajalca pa nikjer nobenega. Povsod le provizorične "blagajne" - denimo plastičen lonček s pokrovom, v katerem je bila nekdanj kupljena skuta. "Vzameš, kar rabiš, in plačaš, kolikor piše. Zakaj bi človek stal poleg, saj imamo vendar bolj koristno delo," moje začudenje komentira vodnica. V prvih jesenskih dneh hitijo s pobiranjem okrasnih in jedilnih buč, ki so naprodaj na vsakem koraku. Za imenitno bučno juho, pripravljeno v slabe pol ure, potrebujemo le vodo, jedilno bučo, sladko smetano, sol, poper in začimbe po okusu. Na kocke narezano olupljeno bučo do mehkega kuhamo v osoljeni in popoprani vodi, zatem koščke pretlačimo, dolijemo sladko smetano, da se juha zgosti, in na krožniku dodamo še nekaj bučnih semen. Pa dober tek!

1811		NAŠA NEKDANJA SMUČARKA (MAJDA)	RAZVOJ TOPLOTE V SESALCIH PO PREBAVI	PRIMEK IN IME ARMENSKEGA PESNIKA	UGO TOGNAZZI	HOLANDSKI SLIKAR (PIETER VAN)	KANADSKI LITERARNI KRITIK (NORTHROP)
KRALJ ZAHODNIH GOTOV V 15. STOL.							
PPIJAČA GRŠKIH BOGOV							
KATHOLIEKE RADIO OMROPEP					EDWARD YOUNG		
CESARSTVO POD NAPOLEONOM					KRAJŠE POTOVANJE		
MUSLIMANSKI BOG							
						NEMŠKI DRAMATIK (GEORG, 1878-1945)	NAJEMNI VOJAK V AFRISKIH KOLONIJAH
SESTAVIL MARKO NARAPAST	GL. MESTO DRŽAVE IDAHO V ZDA	MESEC MALI TRAVEN	ZENSKA, KI DELUJE PODTALNO DUJRI				
BELKASTA KRAVA NA KOROŠKEM				JUNAK ENEIDE, ENEJE			
AM. TV VOĐITELJICA WINFREY				KONČASTI KONEC ORODJA			
AZIJSKA DRŽAVA, SOSEDA IRAKA				SKALA V MORSJU			
MAJHEN OTOK ZAHODNO OD PAŠMANA				PLAČILNO SREDSTVO		SIMON AŠIČ	
DRAMA HERBERTA ACHTERNBUSCHA				RADKO POLIČ		NOBELJI	
				KDOR MODRUJE, RAZMIŠLJA			
				ZASTAVA DRUŠTVA, ORGANIZACIJE			VEČEROVA KRIZANKA

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE - Vodoravno: šramel, Katoro, RP, gon, laket, Zupanič, Japonska, Jaser, re, AD, Ural, tla, Nelken, Ozim, akvaplaning, Kao, Aprilia.